

Grundfagsprøve i Dansk

I erhvervsuddannelserne er dansk et alment, erhvervsfagligt tonet sprog-, medie-, og kulturfag med grænseflader til uddannelsesretningens øvrige fag. Danskfaget bidrager gennem tværfagligt samspil med de andre fag til at styrke og udvikle danskfaglige og personlige kompetencer. Fagets omdrejningspunkt er de kulturelle og kommunikative kompetencer: At tale, at samtale, at præsentere, at lytte, at læse, at skrive og at se. Fagets kernestof er de væsentlige begreber, modeller og metoder, der indgår i kommunikation, læsning, fortolkning og fremstilling. Der arbejdes med en række forskellige teksttyper der omhandler emner med relevans for social- og sundhedsområdet. Det kan være fagrelevante artikler, noveller, digte, billeder, film og multimedietekster, hovedsagelig fra nyeste tid.

Formål:

Formålet med danskfaget er at styrke elevens forudsætninger for at benytte det danske sprog i erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag til kommunikation og samarbejde og som værktøj til erkendelse, læring, oplevelse, tolerance og fællesskab.

Faget udvikler elevens sproglige bevidsthed og færdigheder, med henblik på, at eleven bliver bedre til at kommunikere mundtligt, skriftligt og multimodalt. Faget bidrager til at eleven med forståelse kan lytte, læse og deltage i samtale ud fra forskellige tekster og teksttyper om erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag.

Mål:

Målet er at eleven opnår viden, færdigheder og kompetencer inden for fagets fire kompetenceområder: Kommunikation, læsning, fortolkning og fremstilling (jf. Grundfagsbekendtgørelsen BEK nr. 692 af 26/05/2020, Bilag 4 Dansk).

Ved undervisningens afslutning får eleven en standpunktskarakter der er baseret på en samlet vurdering af elevens præstation og niveau.

Afsluttende prøve i dansk:

Dansk kan blive udtrukket som prøvfag. Skolen vælger de væsentlige mål og krav fra grundfagsbekendtgørelsen som er grundlag for prøven. Prøven skal vise i hvilken grad eleven opfylder de udvalgte mål.

Forudsætningen for at gå til prøve i dansk er at eleven har deltaget i undervisningen og at det skriftlige arbejde er afleveret til aftalt tid og godkendt af faglæreren. Før undervisningens afslutning udvælger eleven i samråd med faglæreren tekster fra sin arbejdsportfolio til en præsentationsportfolio som udgør en del af eksaminationsgrundlaget ved prøven i dansk.

Prøven er tilrettelagt efter prøveform b, dvs. en individuel mundtlig prøve på grundlag af elevens præsentationsportfolio samt en ukendt opgave, tildelt ved lodtrækning (Grundfagsbekendtgørelsen BEK nr. 692 af 26/05/2020, Bilag 4 Dansk - Prøveform b). Opgavesættet består af en ekstemporaltekst samt et oplæg til dialog om elevens egen tekst fra præsentationsportfolioen.

Forberedelsestiden er 60 minutter. Under forberedelsen må eleven bruge alle relevante skriftlige og digitale hjælpemidler.

Eleven skal i sin forberedelse:

1. Nærlæse ekstemporalteksten og lave en præsentation, analyse, vurdering og perspektivering af teksten. Ekstemporalteksten skal perspektiveres til andre relevante tekster/sammenhænge
2. Vælge én tekst fra sin præsentationsportfolio og forberede sig på at gå i dialog om skriveformål, målgruppe, genre og sprog

Eleven medbringer sin præsentationsportfolio og den trukne ekstemporaltekst til prøven.

Eksaminationen er todelt:

Første del består af elevens præsentation og løsning af den ukendte opgave samt en efterfølgende samtale om opgaven mellem elev og eksaminator. Anden del består af elevens præsentation og fremlæggelse af den valgte tekst fra portfolioen suppleret med uddybende spørgsmål fra eksaminator.

Eksameneren varer 30 minutter, inklusive votering.

Der gives en samlet bedømmelse af elevens præstation ud fra 7-trinsskalaen (jf. Karakterbekendtgørelsen BEK nr. 262 af 20/03/2007).

Eksamenskarakteren erstatter den afgivne standpunktskarakter i faget.

Eksamens- og bedømmelsesgrundlag og bedømmelseskriterier:

Eksamensgrundlaget udgøres af den trukne opgave og den selvvalgte tekst fra elevens præsentationsportfolio.

Bedømmelsesgrundlaget udgøres af elevens præstation ved prøven, dvs. elevens bearbejdelse og mundtlige fremlæggelse af den trukne ekstemporaltekst og af den valgte tekst fra egen portfolio.

Prøvens bedømmelseskriterier beskriver, med udgangspunkt i bedømmelsesgrundlaget, hvad der lægges vægt på ved vurderingen af elevens præstation. Jf. Særskilt dokument "Bedømmelseskriterier Dansk".

Faglige mål i dansk - udvalgte væsentlige mål til prøven i dansk:

Niveau E

Kommunikation:

1. Eleven kan kommunikere reflekteret i almene og erhvervsfaglige situationer med brug af relevante tale-, lytte- og samtalestrategier i forhold til formål og situation
2. Eleven kan kommunikere hensigtsmæssigt i samarbejde og samvær med andre

Læsning:

1. Eleven kan læse og forstå teksters betydning i almene og erhvervsfaglige sammenhænge og anvende relevante læsestrategier i forhold til læseformål, teksttype og kontekst

Fortolkning:

1. Eleven kan forholde sig til kultur, sprog, erhverv og uddannelse gennem analyse og diskussion af tekster
2. Eleven kan iagttage og analysere diverse tekster med relevans for det konkrete erhverv, den konkrete uddannelse og dagligdagen

Fremstilling:

1. Eleven kan anvende relevante skrivestrategier og udtrykke sig forståeligt og varieret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation
3. Eleven kan gå i dialog om egne og andres skriftlige produkter fra erhverv og uddannelse, herunder om skriveformål, målgruppe, genre og sprog

Niveau D

Kommunikation:

1. Eleven kan kommunikere reflekteret i komplekse almene og erhvervsfaglige situationer med brug af relevante tale-, lytte- og samtalestrategier i forhold til formål og situation
2. Eleven kan diskutere og kommunikere hensigtsmæssigt i samarbejde og samvær med andre og reflektere over forskellige former for kommunikation

Læsning:

1. Eleven kan læse, forstå og diskutere teksters betydning i almene og erhvervsmæssige sammenhænge og anvende relevante læsestrategier i forhold til læseformål, teksttype og kontekst

Fortolkning:

2. Eleven kan vælge og analysere diverse tekster, som er relateret til erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag og anvende relevante analysemodeller
3. Eleven kan tolke og/eller uddrage relevant betydning af tekster, relateret til erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag, på grundlag af analyse og diskutere tolkningen
4. Eleven kan reflektere over og vurdere tekster relateret til erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag

Fremstilling:

1. Eleven kan anvende relevante skrivestrategier og udtrykke sig forståeligt og varieret i skrift, tale, lyd og billede i en form der passer til genre og situation
3. Eleven kan sammenligne og gå i dialog om erhverv og uddannelse om egne og andres skriftlige produkter, herunder skriveformål, målgruppe, genre og sprog

Niveau C

Kommunikation:

1. Eleven kan kommunikere reflekteret og nuanceret i komplekse almene og erhvervsfaglige situationer med brug af relevante tale-, lytte- og samtalestrategier i forhold til formål og situation
2. Eleven kan diskutere, argumentere og kommunikere hensigtsmæssigt i samarbejde og samvær med andre og reflektere over forskellige former for kommunikation

Læsning:

1. Eleven kan læse, forstå og diskutere teksters betydning i almene og erhvervsmæssige sammenhænge og anvende relevante læsestrategier i forhold til læseformål, teksttype og kontekst

Fortolkning:

3. Eleven kan tolke og/eller uddrage relevant betydning af tekster, relateret til erhverv, historie, uddannelse, samfund og dagligdag, på grundlag af analyse og diskutere og vurdere tolkningen
4. Eleven kan metodisk reflektere over og vurdere tekster relateret til erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag på grundlag af analyse og indgå i kritisk dialog om sin vurdering
5. Eleven kan perspektivere tekster relateret til erhverv, historie, uddannelse, samfund og dagligdag på grundlag af analyse

Fremstilling:

1. Eleven kan anvende relevante skrivestrategier og udtrykke sig forståeligt, varieret og nuanceret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation
3. Eleven kan sammenligne og gå i dialog med folk fra uddannelse og erhverv om egne og andres skriftlige produkter, herunder om skriveformål, målgruppe, genre og sproglig stil og grammatisk forståelse

Grundfagsbekendtgørelsen BEK nr. 692 af 26/05/2020, Bilag 4 Dansk.